

[Lorentzen.]

hovedet ikke acceptere den. Vi kan ikke acceptere den tankegang, der ligger bag den. Vi mener, at det er nationalbankens opgave at pleje kurserne her i landet og være ansvarlig for det danske pengevæsen, og hverken folketingets medlemmer eller den højtærede minister har den økonomiske uddannelse, som kan gøre det muligt på et uafhængigt grundlag at træffe afgørelse i henhold til denne paragraf. I øvrigt tror jeg, at når man overhovedet fik kendskab til nationalbankens stilling til § 3, skyldtes det oppositionens spørgsmål til den højtærede boligminister, der naturligvis loyalt ønskede at høre, hvad nationalbanken mente om spørgsmålet. Hvis oppositionens spørgsmål ikke var blevet stillet, tror jeg, at bestemmelsen lige så stille var gledet ind, uden at man var blevet opmærksom på den, for den findes jo trods alt i et kompleks af love, der indeholder en frygtelig bunke paragraffer.

Så kommer vi til kapitel II; det er det kapitel, der handler om tredjeprioritetsordningen, og efter vor opfattelse skulle det stort set være i stand til at bære det fremtidige boligbyggeri. Det er et byggeri, der ikke påkalder statens støtte, men den højtærede boligminister, der er en meget forsigtig mand, har alligevel fået sat § 9 ind, hvori der står:

„Boligministeren kan med tilslutning af folketingets finansudvalg tegne garantikapital for institutter, der opnår godkendelse efter reglerne i nærværende kapitel.“

Hvad mon den højtærede boligminister har tænkt på, da denne paragraf blev til? Jeg kan kun prøve at gætte, men jeg tager næppe fejl, når jeg siger, at den højtærede boligminister har tænkt på de sociale boligselskaber; han var klar over, at penge havde de ikke mange af. Af den redegørelse, vi har fået fra ministeriet, får vi at vide, at deres væsentlige finansieringsgrundlag — ja, jeg smiler en lille smule ad det — er dette, at deres ejendomme er så ualmindelig godt prioriterede, at næsten enhver kan overtage dem. Det er naturligvis et argument, men dernæst må man nok også have lov til at anføre, at den stadige vækst i inflationen naturligvis gør det muligt for dem at klare sig. Ser man derimod på det

materiale, der er fremme, viser det sig, at de i virkeligheden kun har 9 mill. kr., og disse 9 mill. kr. er, som den højtærede minister gør opmærksom på i sin skrivelse til udvalget, ikke likvide. Dem skal den højtærede boligminister først se at gøre likvide, og han gør sig alle mulige kraftanstrengelser for — hvad vi senere skal se af forskellige ændringsforslag — at de sociale boligselskaber skal blive i stand til så nogenlunde, på meget svagt grundlag og kun ved stor hjælp fra ministeriets side, at gå ind i en konkurrence med tredjeprioritetsinstituttet.

Hvad er der sket? Der kommer et forslag fra bankerne, som siger: vi vil påtage os denne opgave. Jeg spørger så den højtærede boligminister, hvor langt han er kommet i sine overvejelser angående dette spørgsmål, og vi lover ikke at sige noget til offentligheden i et par dage, og det gør vi heller ikke. Så får vi at vide, at nu ligger de sociale boligselskaber i forhandling, og de to parter må snakke sammen. I dette øjeblik ved jeg intet som helst om, hvorvidt bankerne har trukket sig tilbage. Vi forlanger ikke, at bankerne skal have monopolstilling; enhver må efter vor mening danne et institut under forudsætning af, at det kan ske på forsvarligt grundlag. Det, vi ikke synes er rigtigt, er, at et institut kan komme og sige: for at klare grejerne må vi have statsgaranti, vi må have en kapital, der giver os startmuligheder. Det er ikke lige vilkår.

Der er det mærkelige, at først siger man, at det private erhvervsliv, den private kapital, vil ingenting, og når de så vover sig ud med fuld musik, siger staten: nu må vi hellere blande os i det for at skabe lidt konkurrence. Da bankerne f. eks. påtog sig finansieringen af den industri, der ikke kunne låne hos de almindelige bankforbindelser, fordi det var forbundet med nogen risiko, sagde staten: så laver vi en egnsudviklingslov. Det private initiativ må ikke have lov til at udvikle sig.

Nu vil bankerne danne et finansieringsinstitut og siger til den højtærede boligminister: kan vi arbejde på dette grundlag? Vi får ingenting at vide om det. Vi kører videre med lovforslaget, og jeg aner i dag ikke noget om, hvad der er sket.

Der sker yderligere det, at den højtærede boligminister i sidste øjeblik — det var vel